

ELŐFIZETÉS:
 Égész évre .. 12 kor.
 Fél évre .. 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasabos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 50 fillér.

*
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ES FIA könyv- és
 könyvnyomdájában fogadtatnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

A vörös-kereszt.

Zombor, 1901. július 29.

(szf.) Ezer panasz hangzik fel nap-nap után, hogy a világ milyen önző, az első mindig az én. Nem jut időnk, nincs anyagi erőnk, hogy a jónak szolgálatába lépünk, hogy jótékonyt gyakoroljunk, hogy a humanizmus, az emberszeretet zászlaja alá szegődjünk, mert a mink van, szükségünk van arra magunknak. Szellemi és anyagi erőnk, minden időnköt önmagunkra pazaroljuk el s volnánk bár még oly gazdagok, egy morzsát sem dobhatunk az emberszeretet oltárára, mert az is kell. Oh! az én vágyainak forrása kiapadhatatlan! Olyan az, mint a mesébéli sárkány; ha egyik fejét levágta a hős, tiz más nőt helyette.

Az önzés csunya jellemvonás, az emberszeretet nemes erény. Könnyű tehát a választás s mégis mikor arról van szó, hogy a nemes erénynek tettel és áldozattal szolgáljunk, a csunya jellemvonás rüt takarója alá bújunk. Pedig hát az emberszeretnek gyakorlását nemcsak az egyes vallások parancsolják, hanem a hazafias kötelesség is megkívánja. Sohasem lehet boldog az az ország, a melynek lakossága érzéketlen a jó iránt. A jó törvények s a még olyan jó kormányzat nem elégségesek, ha a társadalom közönyös, rideg és önző. A társadalomnak karöltve kell haladnia az ország kormányzatával s a jónak és szépnak kultiválásában kell az ország boldogítására irányuló tevékenységét keresnie. Hogy ez a tevékenység hathatós legyen, az egyéni érdekeknek háttérbe kell szorulniuk.

Az emberszeretet gyakorlásában s a szépnak, nemesnek kultiválásában nem lehetünk megelégedve a társadalommal, épen a már említett okból. De bizalmunkat azért nem kell elveszíteni. A lélek majd csak megfinomodik s ennek a lelki finomodásnak nyomában fakad a nemes erény s pusztul, veszik a gyom, a gaz. Másrészt pedig akad mégis egy-egy lelkes ember, a ki buzditó szavát hallatja s a kinek a fáradságos munkája bár nehezen és nem tökéletes, de mégis valami eredményt produkál. Vannak is jótékonyági intézményeink, de egyik sem virágozik, nem virágozhatnak úgy, a mint kellene, mert hisz már a létesítésük is nehezen, szinte erőszakkal volt keresztül vihető.

A magyarországi ilyen intézmények között kétségtelenül egyik legnemesebb a vörös-kereszt egyesület. Ő Felsége, a meghaldogult Erzsébet királyné védnöksége alatt alapított, a célja nemes, mindenek fölött jóságos, az évi hozzájárulás nagyon csekély, alig pár fillér és ime mindezek dacára még mindig nem vagyunk valamennyien tagjai ennek az egyesületnek, még mindig nógatni, buzditani kell a társadalmat, hogy ébredjen fel szégyenletes közönyéből, vetkőzze le a szeméről a vakság-hályogát és lássa meg végre valahára azt a vörös-keresztet, a mely immár az emberszeretet és jóság fogalmává nőtte ki magát.

Sajnos, de úgy van, hogy Zombor város társadalmá is elmaradt. Igaz, hogy annak idején meg lett itt is alapítva a fiókegyesület, de később megszűnt. Hát ez még rosszabb, még fájóbb. Kell-e a végtelen közönynek nagyobb bizonyítéka! Most aztán, hosszú évek után, ismét megindult a mozgalom s az érdeklődés elég általános. Hisszük, hogy társadalmunk helyre hozza a mulasztását és siet majd filléreit a vörös-keresztnek áldozni.

Az előértekezletet, melyről lapunk más helyén részletes tudósítást közlünk, a napokban tartották meg. Maga a központ indította meg a mozgalmat. Latinovits Géza, országgyűlési képviselő, vármegyénknek ez az igazán tiszteletre méltó alakja, a ki minden egyéb nemes tevékenysége mellett, a vörös-keresztnek is az egész országban egyik leglelkesebb bajnoka, jött el közénk és lelkes szavával, fáradságával a kezdet sikerét teljesen elérte. Megalakította a választmányt, a mely a további teendőket elvégzésére van hivatva. S az a körülmény, hogy ennek a választmányának elnöke Széchenyi József, a mi illusztris képviselőnk s a tagjai a társadalmunk legtekintélyesebbjei, a teljes siker reményével kecsegtet. De persze sem Latinovits Géza, sem a megalakított választmány buzgóssága nem vezethet eredményre, ha az egyesek nem állanak sorompóba és nem sietnek filléreiket a vörös-kereszt szent oltárára lerakni.

Ezért a társadalomhoz fordulunk, hozzá intézzük kérést és budító szavunkat! A vörös-kereszt jel alatt működő egyesületnek az a hivatása, hogy a dülő csatákban megsebesült hős katonákat ápolja, szerető gondozásába vegye s ha lehet, visszaadja őt az életnek s a hazájának. Ha már olyan az

emberiség, hogy háborúnak kell lennie, mivel enyhítjük annak borzalmaikat mással, mint az emberszeretettel? Az anya gondoljon a fiára, a hitves az urára, a ki ma vagy holnap esetleg ott fetreng majd a csata mezején, nehéz sebbel a testén, élet és halál között. Milyen jól eső tudat azoknak, a kik összeszorult szívvel, visszafojtott lélekzettel és könnyel a szemekben lesik az övéikről szóló hírt, hogy helyettük ott a kegyetlen csata színhelyén van gyöngéd ápoló, a ki nyílt ad a fájdalomra és irt hoz a nehéz sebre.

Tömörüljünk a vörös-kereszt nemes signum alá. Siessünk filléreinket lerakni az emberszeretet oltárára. Helyezzük reá minden évben a tavasz első virágát és áldozzuk föl az ősz első gyümölcsét. Így önzetlenül cselekedtünk s majd meglátjuk, ha eddig nem tapasztaltuk, hogy az ilyen önzetlen áldozat milyen drága kincseket terem. Az égi gondviselés kegyesen fogadja és megajándékoz érte lelki gyönyörűséggel!

Vármegyénk közoktatásügye.

Az oktatásügy multja és jelene Bács-Bodrogh vármegyében. Irta: dr. Dudás Gyula, kir. s. tanfelügyelő (Zombor, Bittermann Nándor és fia könyvnyomdájából 1901.) címen egy mű jelent meg. Ezen tanulmány körében is nagy érdeklődést keltett szaktanulmány ismertetését adjuk a következőkben.

„Ha van feladat, melynek megoldására az állam minden hatalma elégtelen, ez a népnevelés. Oly feladat ez, melyet csak a nép maga oldhat meg“ — mondja báró Eötvös József. Es mennyire igaz van, ki fog tűnni azon adatokból, melyeket dr. Dudás Gyula, vármegyénk köztisztviselője álló érdemes kir. s. tanfelügyelője fentvezett művében hangyasorokkal összehordott s melyet alább — szerény tehetségemhez képest — ismertetni leszek bátor. A statisztika korszakában élünk, tehát a közoktatásügy is kiveszi magának részét belőle nemesak a külföldön, hanem nálunk is. A fentemlített művecske pedig a hazai tanügyi statisztikának egy igen figyelemreméltó példánya és kivánatos volna, ha országunk minden megyéjében találkozánk oly ügybuzgó tanügyi statisztikusa a közoktatásügynek, mint amilyen megyénknek dr. Dudás kir. s. tanfelügyelőjében. Mennyit nyerne vele közoktatásügyünk monografiája! Hű tükre ez vármegyénk kulturális fejlődésének, melyet minden tanférfiúnak el kell hogy olvassa a maga gyönyörűségére és okulására. Jules Simon szerint ama nép a legboldogabb, illetve az a nép lesz a legelső és legbatalmasabb, melynek legtöbb iskolája van. Bács Bodrogh vármegyéje Jules Simonnak mondását már megközelíti, amennyiben már ma is országunk legelső törvényható

A „BÁCSKA“ tárcája.

Isten.

— Rólett. —

Mondd meg nekem, mi az Isten,
 Kérdi tőlem kedvesem;
 Csókolom és felelem:
 „Isten — az a szerellem!...“

A KRITIKA.

Dr. Öry Janos egy nagyobb város lapszerkesztője, írószála előtt tárgyaló öreg barátjával Kamzsai Vilmos bizományi tanácsossal, ki lapja felé tetemes anyagi hasznót szokott hajtani.

— Kedves szerkesztő, legalább két hétre kell hozzánk kijönnöd. Nagyon is sok tintát fogyasztasz el, aztán az az örökös írás, irás, szellemi munka — egész elkábit — nálunk pedig remek levegőt szívhatasz, — hidd el, nem fog artani. Persze azt előre kikötöm, hogy hozzánk szállsz: tudod elég nagy a lakásunk... Az idén sok a fűrdővendég — az sem érdekel? Barátom, neked, a ki a tudomány embere vagy, finom érzékkel kell bírnod a szép iránt — ott pedig minden szép — valóságos modern paradísiom. Mi — feleségemmel mar június eleje óta élvezük az édes semmitteves gyönyöreit s ha tiszti dolgaim nem kénszerítettek volna — biz Isten — nem egyhamar zavartatom ki magam édenemből. Holnap visszamegyek... Tarts velem. — Nagyon szeretném...
 — Csak időm lenne, szivesen mennék, de az az átkozott politika...
 — Le vele! Ki politizál ebben a rengeteg melegben? Vitatkozhatsz ott is velem, délutanonként a lugasban egy-egy sakkhúzás fölött. Különben is entre nous szólván — tervem van veled. Van ott egy roppant csinos, gazdag, fiatal özvegyasszony — nekünk jó barátunk — neked szántam — érdekes kis kékharsnya —

most jelent meg egy két kötetes regénye, s most egy másikon dolgozik...

— Brrr! Kékharsnya? Tintásujju? Ne is említsd — gyűlölem őket, legyenek lányok, asszonyok vagy akár özvegyasszonyok is.

— Légy nyugodt; Bárcay Tekla asszony most csak — szakácskönyvet ír.

— No ennek még vannak praktikus oldalai. A konyhareceptek nem veszedelmesek.

— Apropos! Olvastam egy kritikádat, roppant éles — egy kis kegyelmet mégis gyakorolhattál volna a szegény szerző iránt. Valósággal agyonütötted művét, pedig a feleségemnek tetszett. Tudod, én nem értek hozzá. Hűségesen megszkotam vásárolni az irodalom újabb termékeit — de hogy el is olvassam őket — arra már nem vagyok rávehető.

— Nagyon megkritizáltam? Bizonyosan meg is érdemelte az az émelgős kis história — valamilyen kis tacsó irhatta — hogy talán a hiúságát megsértetem? azzal nem törődöm. — Hja! az igazság sokszor igen keserű pirula!

— Elég az hozzá, hogy a szerzője nem igen lesz általad elragadtatva!

— Nem számít!!

— Akkorhat: éljen a mi Teklánk, a szakácskönyvével együtt.

— Éljen! s vele együtt az összes báziasszonyok!

— De megyek már. Teged pedig okvetlen várunk! Kezet szoritva bucsuztak el a mielőbbi viszontlátás reményében.

Két nap múlva már a tanácsos villája előtt volt dr. Öry, de miután nem talált senkit otthon — ott köszált a környéken. Nyomdafestekkel tellített irodalevegő után, kétszeresen jótékonyan hatott rá a napsugaras, virágillatos, jó, friss levegő. Egy szép kis villa fele vette útját. Egy kis szürke kutya kaftogott előtte s már a botját készült védelmére felemelni, mikor egy csinos szőke hölgyet vett észre, aki a kutyaugatásra jött elő.
 — Caro! ide! — de Caro nem igen engedelmesskedett, ugylátszik Öry lakkeipőjével nem volt megbá-

rátkozva. De Öryt most már nem zavarta a kutya csaholása — el volt ragadtatva a hölgy szépsége által. Valóságos Gräthenarc volt, szőke haja koszoruba tűzve, nagy, kék szemei oly okosan révedeztek Öryre, hogy az csaknem megkövültlen állt előtte. Ismerősnek találta. — Ismeri? — vagy csak hasonlít valakire? Köszönt. A hölgy is ismerősnek találta Öryt s mikor tétovázó tekintetét észrevette, mosolyogva kérde:

— Ugy-e mi találkoztunk már valahol?

— Ugy-e a színházban? Nem a 12-es páholy bérleje?

— Igen; sőt most már én is határozottan emlékszem önre. — Azért oly ismerős.

S mintha tudja Isten milyen régi ismerősök lettek volna, annyi érdekes kérdézní valójuk akadt. Irodalom, művészet, jég, víz, loverseny, mende-mondák: mind szőnyegre kerültek.

— Hanem engedje meg nagyságos asszonyom, hogy bemutatkozzam: dr. Öry Janos lapszerkesztő vagyok.

A hölgy elszápadt, majd kipirult.

— Dr. Öry — Janos? — ismétlé.

— Ellenszenves név? — kérde mosolyogva s kíváncsian leste társnője nevét.

— Ön az a szigorú kritikus? — kérde gunyosan.

— Hogy-hogy? Ez a hirem?

— Olvastam legutolsó kritikáját. Mondhatom valóságos töviskoszorút font a szerző fejére...

— Nem magasztalhattam igazgágtalanul azt a fércművet. Hallgasson meg és belátja majd, hogy igazam van. Kell, hogy kiküszöböljük az efféle nehézkes szárnypróbálgatást. Némelyek hiúságból fognak tollat s addig erőlködnek, míg valamilyen óriási betűradat birtokába nem jutnak. Akkor nyakra-főre kiadatják. A hiúság gummiarabikumát odatapasztja őket az égen a többi csillag közé és azt hiszik magukról, hogy csakugyan csillagok. Megszabad ezt engednünk? Nagyságos asszonyom bizonyára nem is ismeri azt a fereművet? mert, ha ismerné tudom, velem tartana. Így, talán csak a kritikám tartja tulszigorunak; pedig nem szigorú, csak

ságai közé tartozik, mivel itt az iskolák száma már jókora, azaz számban egyike a legelsőeknek és adja az Isten, hogy a legelsőkké küzdje fel magát.

Ezen rövid előszavam után megkísérlem — szerény tehetőségem szerint — t. olvasóinkkal a fenti művet megismertetni, hogy meggyen minden tagjának öröme legyen közoktatásügyünk rohamos haladásában.

A nevezett mű 4 részre oszlik. Az első rész feltünteteti vármegyénk múltját, mely szerint 25 évvel ezelőtt — midőn a bácsmezei tankertület megalakult — az egész vidéken alig volt 150 elemi iskola és 8 óvoda. Más nevelési intézet nem is volt. Ezeket kívül volt még 3 fő- és 1 alginázium.

Az 1874—75-ik évben volt először alkalmunk a megye közoktatásügyéről tájékozhatni és akkor a városokban és a megye területén összesen 104,808 tanköteles és 67,373 tényleg iskolába járó gyermek volt. Volt összesen 266 elemi iskola 664 tanítással. Ezeknek fizetése 320,871 frt volt, az iskolák fenntartási költsége 398,871 frtot tett ki. 1876-ban az u. n. csajkas-kerületet is a megye közoktatásügyi hatalom alá helyezve, a tankötelesek száma 114,037-re emelkedett, a tényleg iskolába járóké pedig 71,908-ra, az iskoláké meg 340-re, a tanítóké 733-ra. Ezek fizetése 360,930 frtra, az iskolák fenntartásáé pedig 454,840 frtra rugott.

A lakosság szaporodásával és gazdagodásával a közoktatásügy is fokozottan javult, úgy hogy ma Bács-Bodrogh vármegye az első törvényhatóságok közé küzdte fel magát.

Az I. alatti második fejezetben szerző a vallás- és közoktatásügyi miniszter legutóbb kiadott évi jelentésével foglalkozik és a vármegyékre vonatkozó statisztikai adatokat dolgozza fel. Ebből kitűnik, hogy a megye területén van 2 főgimnázium, 384 elemi népiskola, 99 óvoda, 16 ipar- és kereskedelmi iskola és 2 árvaház. A városokban (Baja, Szabadka, Ujvidek, Zombor) 5 főgimnázium, 86 elemi iskola, 20 óvoda, 10 ipar- és kereskedelmi iskola, 2 árvaház, 2 börtöniskola (Szabadka, Zombor). Az összes iskolák száma tehát: a megyében 504, a városokban 133. Az egész vármegye területén összesen 637 iskola. A fent elősorolt iskolákba járt, gimnáziumba: 356 a megyében, 1715 a városokban; népiskolába: a megyében 95,405 tanuló, a városokban 15,902 tanuló; az egész vármegye területén összesen 111,307 tanuló.

Népiskolai tanköteles gyermek volt az ismétlősökkel együtt, a megyében 115,824, a városokban 28,242 tanuló; összesen 144,066 tanuló. Ezen tankötelesek közt a mindennapi és ismétlő iskolába járt a városokban 63,14%; a városokban: Baján 75,55%, Szabadkán 59,61%, Ujvideken 79,88% és Zomborban 54%.

Óvóköteles volt a megyében 43,261, a városokban 9579; összesen az egész megyében 52,840 gyermek. Tényleg feljárt a megyében 11,800, a városokban 2890; az egész vármegyében tehát 14,698 gyermek. A megyében volt 384 népiskola, ezek közül 376 elemi s 8 polgári iskola, m. p. 8 állami, 80 községi, 4 magán és társulati, 152 felekezeti; a városokban 86 intézet közt 74 elemi, 2 felső nép és 10 polgári iskola; m. p. 4 állami, 33 községi, 45 felekezeti, 1 magán. Az egész megyében tehát 450 elemi, 18 polgári és 2 felső népiskola. Fenntartott az államtól 12, a községek által 113, a felekezetektől 200 és magánosoktól 5 iskola. Tehát igaz van br. Eötvös Józsefnek, hogy a népnevelés feladatát csak maga a nép oldhatja meg.

Tannyelv szerint volt magyar 173, német-magyar 39, tot-magyar 2, rutén-magyar 3, szerb-magyar 10, német 55, tot 12, rutén 1, szerb-bunyevác-sokac-magyar 89 iskola a megyében; a városokban 71 tiszta magyar, 1 bunyevác-magyar és 13 szerb-magyar tannyelvi iskola. Az 1877-ben kiadott közoktatásügyi jelentés szerint 50 községben egyáltalában nem tanítottak a magyar nyelvet. Amint a fenti adatokból kitűnik, megyénkben a magyar nyelv tanítása igen szépen halad előre és van reményünk, hogy az hova-tovább gyarapodni fog és még elérhetjük azt, hogy Jokai Mór koszorus költőnk jósolata — Magyarország újbol való meghódításának feladata a neptanítókra var — be fog teljesülni. Adja a jó Isten, hogy úgy legyen!

A tanítók száma az egész vármegyében 898. Ezek közt van 894 okleveles és 4 oklevél nélküli; 854 képes

magyar nyelven tanítani. A városokban 168 okleveles és 5 nem okleveles. Tehát összesen 966 okleveles és 9 nem okleveles. Állami iskola volt a megye területén 9, melybe összesen 1226 tanuló járt. A 9 iskolában 13 tanító tanított. Fenntartási költségük 19,821 koronára rugott. A városokban nem volt állami iskola. Ismétlő iskola volt a megyében 224 általános és 30 gazdasági ismétlő iskola.

Oszlatlan (egy tanító) iskola volt 163, oszlatlan (több tanító) 287. Teljes 6 osztályú pedig oszlatlan 59, oszlatlan 160. Iparos tanonciskola 16, 3194 tanulóval, leginkább a városokban. Kereskedelmi tanonciskola volt 4, 335 tanulóval, csupán a városokban. Felső kereskedelmi iskola 2 (Zombor, Ujvidek) 224 tanulóval.

A II. alatti harmadik fejezetben szerző összehasonlításokat tesz az ország többi törvényhatóságával, melyből kitűnik, hogy Bács-Bodrogh vármegyének összesen 504 önálló intézete van. Megyénknel több iskolával bírnak: Pest, Bihar, Nyitra, Vas vármegyék. A tankötelesek számát illetőleg csak Pest vármegye és Budapest fő- és szakvaros tud föbbletet felmutatni. Mindazonáltal megyénkben a beiskolázottak száma csak közepes (63%).

Az óvókötelesek számát tekintetbe véve, Bács-Bodrogh vármegye az országban a második helyen áll (43,261). Ebben csupán Pest vármegye előzi meg valamivel (51,923). Kisdédovók tekintetében is harmadik helyen áll. Ha azonban a menedékházakat is hozzáveszjük, akkor Nyitra, Bihar, Heves, Szatmár és Pest-megyék megelőzik.

Az alkalmazott tanítók számát tekintve, vármegyénk a harmadik helyen áll (898). A vidéki városok között pedig Szabadka a negyedik helyet foglalja el (113).

A törvényhatóságok magyarságát tekintve, megyénk 41%-al van feltüntetve, ami sajátos ethnografiai viszonyainak tudható be. Városainkban a magyarság Baján 80%, Szabadkán 60%, Ujvideken 34% és Zomborban 29% volt. Egy tanítóra esik Bácsmezeiben 77, Baján 44, Szabadkán 55, Ujvideken 40, Zomborban 40 tanuló. Ebből kitűnik, hogy a megye községeiben még tanítóhiány észlelhető.

A III. alatti negyedik fejezetben szerző a megye kir. tanfelügyelősége által kiadott utolsó (1900 ik évi) jelentését ismerteti, mely a miniszteri jelentésnél csak egy évvel fiatalabb s már is haladás mutatkozik. E jelentés azonban csak Zombor város és a megye tanügyi statisztikáját adja, amennyiben a többi városok külön kirendelt tanfelügyelőség alá tartoznak és ez külön jelentésben számol be.

Az összes tankötelesek száma 118,196, a tényleg iskolába járóké 101,563 volt; ezek közül középiskolába járt 626 tanuló. Vallásra nézve volt: r. k. 67506, gör. kath. 1744, gör. keleti 18,186, ev. ref. 3923, ág. ev. 11,232, unitárius 2, izr. 1970 tanuló. Magyar anyanyelvű tanuló volt 40,246, német 32,930, tot 4342, szerb 18,186, bunyevác és sokac 4115, rutén 1744.

Zombor városában és a vármegye területén volt összesen 405 népiskola, m. p. 13 állami, 66 községi, 321 felekezeti és 4 magán, avagy társulati. A nevelés céljaira 948 tanterem szolgált. A tanítás nyelve volt: magyar 185, német 54, tot 12, szerb 90, bunyevác-sokac 3, rutén 1, német-magyar 38, tot-magyar 2, szerb-magyar 2, bunyevác-sokac-magyar 8, rutén-magyar 2, bunyevác-német 8 iskolában.

Alkalmazásban volt 944 tanító, m. p. 33 állami, 161 községi, 744 felekezeti, 6 magán és társulati tanító. Rendes tanítói állás volt 913, segéd- vagy helyettes tanító 31, m. p. 721 férfi és 223 nő. A magyar nyelvet csak 2 tanító nem bírta.

Óvóköteles volt a megyében 45,817, felügyeletben részesült 38,257, nem részesült 3787 gyermek. Tényleg óvodába járt 10,866 gyermek. Óvoda volt 81, nyári menedékház 28, állandó 2. Ezek közül volt: állami 4, községi 58, egyesületi 3, felekezeti 15, magán 1. Magyar foglalkozási nyelvvél 66, német-magyar 3, tot-magyar 1, szerb-magyar 11.

Az iskolák alapvagyona volt: ingatlanokban 5,922,953 korona, tőkepenzekben és alapítványokban 580,383 korona. A személyi kiadások 1,156,873 koronára rugtak, a dologiák 185,550 koronára. Összes kiadás tehát 1,342,423 korona volt. 25 évvel ezelőtt az összes

kiadás 389,881 korona volt. Ime, mily nagyszerű bizonyítéka már ez is megyénk kulturális haladásának.

A tankötelesek számára is kiterjedve, ezek fenntartására volt: ingatlanokban 69,900, tőkepenzekben 46,000 korona. Összesen az egész fenntartásra 115,900 korona. A személyi kiadásokra fordított 73,394 korona, a dologiáké 15,611 korona. Összesen 89,005 korona. (Az 1876. tanfelügyelői jelentés szerint a személyi dologi kiadások összege csupán 15,630,50 frt volt.)

A tankötelesek számának szaporodása egy év alatt 2739, az óvóköteleseké pedig 2556 volt, a tényleg iskolába járóké meg 3170-el szaporodott. A tanítók szaporodása egy év alatt 46, az óvónőké 12, a népiskoláké 21, az óvodák és menházaké 12, a gazd. ism. iskoláké 5, az állami iskoláké 5. Evőtödös korpótlékek az államtól, az állami iskolákat kivéve, 140 tanító 100—100 koronát kapott (tehát összesen 14,000 kor.). Zugiskola nem volt a megyében.

Államosítás alatt van, vagy új állami iskola létesül 23 helyen (9 községben). Tanítóegylet van a megyében 9. A magyar nyelv tanításáért az államtól és más alapítványtól jutalomban részesül 21 tanító (évenként). A vármegye közigazgatási bizottsága 1900-ban 1041 iskolai ügyet tárgyalt.

Ezekben adtam a címben megnevezett művésze statisztikai adatait, melyek minden bácskai embert csak örömmel tölthetik el. Ha már most visszapillantunk ezekre, őszintén be kell vallanunk, hogy Bács-Bodrogh vármegye a közoktatás terén egy negyedszázad alatt óriási léptekkel haladt előre és fel is küzdte magát az első törvényhatóságok közé (közoktatásügyét tekintve). Mindazonáltal még sok a teendő e téren s van is reményünk, hogy a megindult ösvényen nem fog megállni, hanem haladni fog fokozott aldozatkesztséggel. Kívánságunk is, hogy a legelső törvényhatósága legyen az országban! Hogy a tanítószolgálat ügybizottsága is nagyban hozzájárul a megye kulturájának fejlesztéséhez, nyilvánvaló, különösen pedig a magyar nyelv terjesztésében, és adja a jóságos Teremtő, hogy Jokai koszorus költőnk jóslata — Magyarország újbol meghódítása a néptanítókra vár — beteljesedjék, mert Brougham angol tudósunk igaza van, hogy a falusi tanító abc-je nagyobb hatalom, mint a katona fegyvere (szurony).

Hogy megyénk kulturális haladását semmi se gátolja, azt adja a mindenható Isten!

Holzmann Ignác.

H i r e k .

Személyi hír. Thurszky Jenő városunk rendőr-főkapitánya egészségének helyreállítására 4 heti tartózkodásra Pöstyén fürdőbe utazott. Távolléte alatt Wesze-linovits Milorád alkaptány teljesíti a főkapitányi teendőket.

Egyházi hír. Deutsch Antal Sztanisicsról Nádudvarra és Klein Lőrinc Nádudvarról Sztanisicsra kaplani minőségben áthelyeztettek.

Petőfi. A magyar szabadság örökemlékű dalosa halálának 52. évfordulója lesz holnap. Ezen a napon, mint ahogy országos ünnepet kivilágításkor minden ablakban ég csak egy szerény méces is, minden szívben, minden tüzhelyen, minden oltáron égnie kell a lángnak Petőfi Sándor emlékezetére. Mert a magyar nemzetek és a szent szabadságnak közkincsé az ő verses könyve. Dogmája, imája, csatakiáltása, büszkesége és dicsősége, ereje és életkedve, siró öröme és ujjongó búsata, ki nem pótolható vesztesége és lelkének, reményének a Megváltója, akinek nincsen jele, mert fejfája a Tátra, nincsen sírja, mert sírja egész Magyarország; nincsen családja, nincsen maradéka, mert mindnyájunknak gyermeke, mindnyájunknak mestere, mindnyájunknak dajkája, mindnyájunknak lelkesítő testvére, mindnyájunknak vigasztaló bölcsje. Nincsen kora, mert ifjan ment el és örök ifjúságban titdöklik, jelképezve nemzetét, amely az ő lelkével eltelve, nem muló ifjúsággal repül utána a dicsőségbe, zengvén a nevé, zengvén a dalait és megifjodva nemzedékről nemzedékre eszméinek, érzéseinek, biza- és szabadságszeretetének, az egekből szakadt tiszta, életadó kedvre, lelkesedésre serkentő forrásától.

Egy darabig csak nézett rá a szép asszony, majd elnevette magát . . .

— Hababa! Pompás! Kimondta! Én . . . szakácskönyvet . . . s képesnek tartana erre? — nevetett, de szeméi nedvesek voltak az előtörni kíváncsi könnyűtől.

— Pardon! a tanácsostól hallottam — szolt dadogva.

— Kedves Kámszay, mily híreket terjeszt rólam? én szakácskönyvet írok? . . .

— Hat a multkor . . .

— Igen, trefából mondtam, mert oly kíváncsi volt! — s elhítte? — Nem rossz! — S persze — szolt Öryhez — ez víz volt a malmára uram!

— Miért? — jó szakácskönyvet írni, nem könnyű.

— Ugylátszik, nemcsak kritizálni, hanem guonyolódni is nagyon jól tud.

Öry alig várta az ebéd végét. Teklát roppant érdekesnek találta s épp azért félt, hogy meg jobban magára baragítja — jobbnak vélte hazautazni. — Másnap meg is tette. Kámszay dühösködött. Szidta Öryt is, Teklát is, meg az irodalmat is.

Már mind hazajöttek a fürdőből és Teklát sehoh sem lehetett látni — pedig Öry felhasznált minden kigondolható alkalmat, hogy találkozzon vele. Kámszayék se tudtak róla. Egy dicső nap hajnalán végre valósággal berontott a tanácsos Öryhez s minden köszöntés és bevezetés nélkül kérdé:

— Hallottad már?

— Mit?

— A jövő héten kerül színre Tekla 4 felvonásos népsziműve.

— Erdekes! Kívánom neki, hogy kiállja a tűzpróbát. Ugylátszik nem okult, pedig egy csepp hajlamot sem fedeztem fel benne.

Megtudták, hogy Tekla folyton a szereplőket traktálja s folyton velük van — a darab sikere reményében.

A premier napja elérkezett. A jegyek fogytak — a színház megtelt — hanem maga a darab kritikán alul rossznak bizonyult, úgy a páholy, mint a földszint közönsége részéről kedvezőtlen fogadtatásban részesült. A közönség kelleltlenül hagyta el a színházat — leg-

őszinte, s azt hiszem a szerző belátja majd maga is, mennyire igazam van és leteszi a tollat örökre.

— S ha ennek dacára tovább ír?

— Nem hiszem!

— De igen!

— Honnan tudja?

— Mert — mert azt a „féremvétel” én írtam — s guonyosan bucsuzott — végtelenül örültem a szerencsének dr. ur.

Öry hilledeve tavozott s néhány másodperc múlva már ott nyargalt a fürdő ellenkező oldalán; roppant bántotta, hogy a véletlen épp e bájos hölgygyel szemben sodorta ily kellemetlen helyzetbe.

Szörnyű bangulatban ért Kámszayékhoz — kiket a dohányzószobába talált.

— Hallottuk, hogy itt vagy, siettünk haza; Isten hozott! De mi az? beszélj. Izentünk Teklának — hogy jöjjön, mert megerkezett — s képzeld azt írta vissza, hogy ismeri már bösz kritikusát, nem kíván vele találkozni. — Hat mi volt köztetek? Hol találkoztatok?

— No én ugyan megírtam! Hat ő volt az? a ti Teklátok? S hogy tudta meg, hogy én a ti vendégetek vagyok?

— Megírtuk.

— De ilyet! elhiszem, hogy nem kíván velem találkozni — mert én őszinteséggel jól befektetttem magam — legalább előtte. — S elbeszélte az esetet.

Kámszay mulatott is rajta, meg nem is.

— Most már megtörtént! Mindegy no! Új le! itt vannak a szivarok — gyujts rá. Ejnye ejnye. — Csak módot találunk, hogy kibékítsük. Majd a feleségemre bizzuk. Ugy-e anyjuk? Ti asszonyok találekonyak vagyok e tekintetben. Ejnye-ejnye — te jól megmondogattad. — Különbem milyennek találtad? latni, lattad, de vajmi keveset tudatsz róla!?

— Csak azt, hogy gyönyörű . . .

— Csak ne oly garral . . .

— Gyönyörű, ha mondom!

— És gazdag! Egy gyarosan volt a felesége. Egy éve mult, hogy meghalt az ura s minden vagyona

ráhagyta . . . és amellet, hogy gazdag, roppant egyszerű, bájos, jó kis asszonyka. — Hogy most firkal, még pedig neked nemetsző dolgokat? — Majd megguja! Hiuság! Hirnev kell neki!

— Hat akkor miért ír most szakácskönyvet?

— Szeszély! asszonyi szeszély! — ő maga mondta, hogy azt ír most.

— Csodálatos átalakulás — előbb szerelmi idylt, most konybareceptek? Hol itt az összefüggés?

— Azt már tőle kérdez meg — hanem — csak kibékíthetném — mert képzelem mennyire baragszik rád? — Együtt szoktunk ebédelni, — majd a feleségem tudja a modját. Bizzuk rá az egészet!

Első nap hiába várták az ebédhez — nem jött. Küldtek érte — de ismét csak kitérő válasz érkezett: rosszul érzi magát, otthon ebédel.

— Nem kell erőszakolni a jövetelre, annál rosszabb! — vélte Kámszayne — de masnap maga ment el érte és el is hozta. Feher csipke ruha volt rajta; hajában illatos La France. Gyönyörű volt . . . Letültek . . . Kámszay, Tekla mellett jöfelte ki Öry helyét s titokban mosolyogva intett barátjának. De Tekla kszakarva, észrevehetőleg kerülte az alkalmat, hogy még csak tekintete se találkozzon Öryvel. S így persze még nehezebbé vált Örynek a társalgást megkezdeni. Törte az esztét, mert mindenké kiakarta békíteni Teklát. — Eszébe jutott a szakácskönyv — valóságos mentőgondolatnak vélte . . . Ragout ettek.

— Nem találja nagyságos asszonyom, hogy valóságos művészt ily pompás dolgot elkészíteni?

Tekla előbb végig nézte, majd egy kis vártatva hidegen felelt.

— Szakácsok dolga!

Ismét csend. — Örynek nem akadt témája. — Olyannak érezte magát, mint egy éretlen gymnazista . . . Aspikos halat hordtak körül.

— Hogy készült ez a hal? — kérdé újra Teklától.

— Ugylátszik — szolt guonyosan — jó szakácsnőnek tart?

— Azt hiszem elég compentens forrás, aki szakácskönyvet ír . . .

A vöröskereszt

roskreszt-egylet az a városbaza közgye melyen a közönség novits Géza, a vöröskereszt megbízottja, polgármester kíséret Imre polgármester tatta Latinovits Gézen, fölkérte Latinovits Géza, a vöröskereszt-egylet dal kidolgozott emberbaráti intézményekért elnöke viselőt, jegyzőtől a totta meg. Megalgyújtó bizottság lasztatnak elnökül hólgytagokul: Eszter Vukicsévs Katinka Sándorné, dr. Zákó Szemző István, Immondné, Hauke Imre Gedeonné és Kort Gyula, Koczkar Zoltán, Fernbach Antal, Karakasevits Miklós Simon, Gráf N. Gozdu Elek, Szilagyi Enad, Kupuszarevics Végül Grünér Samu szönetet Latinovits Géza kezlet Latinovits Géza ö-becei fiók is szerződöstást. A Vöröskereszt fiókjának megalakulása újra szervezése ügye elnök megbízásából Latinovits Géza országtelezetre a szolgálati férfait, akik szép nagy tanácsstermében Mituan dr. Kovacs elnököt, de aztan isme a mai korban nehez és azok számat újrafoly fontos pont had pótolhatatlan szüksege. A felújítással a közgye jelenlevők, hogy az el. A régi fiókunk jelenti, hogy megakad. De nemcsak az adat jut a Vöröskereszt telen fűtő anyaggal ellátással. Ajánlja az eljenzessel fogadóban korélnöklerte a jelen voltak beletétek alakítottat meg: el Vissy Károlyne, pen József, orvos dr. Szénok: Palkovits Ottó Karólyné, Gombos B. Janosné; férfiak: B. Kéler Sándor, Jauchovics Milan. Szűcs Géza a régente volt a való belépésre. Dr. Köszönetet mond Latinovits Géza az alakulo gyűlésre.

Zászlószentelés

István napján zászlószentelés volt a városban. A zászlószentelés a városban. A zászlószentelés a városban.

Pályázat

iskolaszolgái állásra 2 hét alatt nyújtandó

többen a pénzüket sa

zsayek elmennek —

akit szóltanul, szomor

— On az?

Szép, hogy fölkerestem

nem hallgattam örök

— Nem tartom

A meseje ügyesen va

magyaros, — hanem

kiméli magát és tiszte

— Én önmre ha

gondolkodásu: a hely

darcomon, még vigasz

— Csuf volt! U

akart jutni, a hol a t

— De, hogy be

— Ugy kell ne

— Nem is vol

— De nagyon

— Nem . . .

— De igen.

— Haromszor:

— En jobban t

Valósággal köt

volt, addig Öry hize

— hízelt, mint a f

— Csak arra ke

— De azt nem

küldöm nagyságos as

— Kérem és e

Hogy kritizálta

dódot ki, de meg m

geny látogattak meg

tanácsosok, különöse

maskor szigorú kritika

és lapjában kritika he

Kevés rossz dar

A vöröskereszt-egylet szervezése. A vöröskereszt-egylet szervezése érdekében pénteken délelőtt a városbaza közgyűlési termében értekezlet tartott, amelyen a közönség közepes számban jelent meg. Latinovits Géza, a vöröskereszt-egylet központi igazgatóságának megbízottja, országgyűlési képviselő, Hauke Imre polgármester kíséretében a teremben megjelenő, Hauke Imre polgármester az értekezletet megnyitotta és bemutatta Latinovits Gézát, ki küldetésének célját ismertette, fölkerítte Latinovits Szaniszló tanácsost, hogy a vöröskereszt-egylet történetét vázolja. Utóbbi egy gondolat kidolgozott érdekes tanulmányban ismertette az emberbaráti intézmény történetét. A felolvasás után az értekezlet elnöke, Széchényi József országgyűlési képviselő, jegyzővé Latinovits Szaniszló szenator választotta meg. Megalkototta ezután az értekezlet a taggyűjtő bizottságot. Ezen bizottságba egyhangúlag beavastatnak elnökül: Széchényi József országos képviselő, hölgytagokul: Esztergamy Borbála, id. Mihályi Janosné, Vukicsévi Katinka, özv. Spitzer Morné, Schlieszer Sandorné, dr. Zakó Istvánné, özv. Fernbach Bálintné, Szentő Istvánné, Karácson Gyuláné, Koczár Zsigmondné, Hauke Imréné, Pocskay Sandorné, dr. Alföldy Gedeonné és Korits Eszter; férfitagokul: Karácson Gyula, Koczár Zsigmond, Vukicsévi Péter, Györfly Géza, Fernbach Antal, dr. Grünner Samu, Falcione Gusztáv, Karakasevits Milivoj, Koszanits Szilárd, dr. Pavlovits Simon, Gräff Nikaz, Hauke Imre, Fejér Gyula, Gózdú Elek, Szilágyi Mor, Dömötör Pál, dr. Bikár Jenő, Kupuszarevits Lyubomir, Steiner és Frey Imre. Végül Grünner Samu mondott az értekezlet nevében köszönetet Latinovits Géza fáradozásáért. Ezzel az értekezlet Latinovits lelkes elítélésével véget ért. — Az ó-becei fiók is szervezte lett. Erről vették a következő tudósítást. A Vöröskereszt országos egyesület helybeli fiókjának megalakítása, helyesebben a megszünt fiók újra szervezése ügyében gróf Csekonicus Endre központi elnök megbízásából szerdán városunkban tartózkodott Latinovits Géza országgyűlési képviselő. Az alakuló értekezletre a szolgabírósg hivta meg városkánk vezető férfait, akik szép számban jelentek meg a városbaza nagy tanácstermében a d. u. 4 órákor tartott gyűlésen. Miután dr. Kovacsics szolgabíró bemutatta a központ kiküldöttjét, Latinovits Géza hosszas beszédben ismertette az egyesület magasztos célját és buzdítólag szölt a megalakulás érdekében. Elmondotta, hogy még 1882-ben megalakult O Beceán a fiók s szép eredménnyel működött, de aztan ismeretlen okból feloszlott. Tudja, hogy a mai korban nehéz a sok jótékony egyesület fenntartani és azok számát újra egygyel szaporítani, de O Bece oly fontos pont hadászatiilag is, hogy háboru eseten pótolhatatlan szükséget töltené be itt e humánus egyesület. A felújítással a központ őt bizta meg, miért is kéri a jelenlevőket, hogy annak érdekében mindent kövessenek el. A régi fióknak 1600 koronányi vagyona volt; kijelenti, hogy megalakulás után ez összeg visszatérítettnek. De nemcsak háborus, bekes időben is nemes feladat jut a Vöröskeresztnek a szegények istapolasában, telen fűtő anyaggal, étellel, orvosszeggel, ruhazattal való ellátásával. Ajánlja e célra mulatságok rendezését stb. Az eljenzéssel fogadott beszéd után Jauch Ferenc plébanos korelnöklele alatt a megalakulás kimondatott, a jelen voltak beleptek tagul és a tisztikar következőleg alakított meg: elnök dr. Balaton Gyula, elnökö Vissy Károlyne, pénztáros Szmik Gyula, titkár Farbas József, orvos dr. Szász István. Választmányi tagok: nők: Paukovits Ottóné, dr. Vojnovits Vladanné, Terek Károlyné, Gombos Belané, dr. Milkó Ignácne és Szűcs Janosné; férfiak: Borota Jovan, Boromsza Tivadar, dr. Keler Sandor, Jauch Ferenc, dr. Grünbaum Pál és Popovics Milán. Szűcs Janos indítványára kimondatott, hogy a régenre volt tagok is szöllitassanak föl az újra való belépésre. Dr. Vojnovits a megjelentek nevében köszönetet mond Latinovitsnak az önzetlen fáradozásért, mire az alakuló gyűlés a kiküldött elítésével véget ért.

Zászlószentelés. A bajmoki ipartestület szent István napján zászlószentelési ünnepélyt tart. A zászlói anyai tisztet Lichtneckert Józsefné fogja viselni.

Pályázat. A zombori állami főgymnásiumnál iskolaszolgai állásra pályázat nyílt. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújtandók be.

többen a pénzüket sajnálták. Őry megvárta, míg Kámszayek elmennek — felsietett Teklához a színpadra, akit szötlanul, szomoruan talalt ott.

— Ön az? — szölt Tekla Őry elé sietve. — Szép, hogy fölkeresett! Oh en, hiúságok hiúsága! Lám, nem hallgattam öre!

— Nem tartom olyan nagyon rossznak a darabot. A meséje úgyesen volt kidolgozva s a nyelvezete is jó magyaros, — banem magam is örültem volna, ha megkímélt magát és tisztelőt ezen kudaretöl.

— En öntre haragudtam? Öntre, aki ily nemes gondolkodásu: a helyett, hogy örülne a többiekkel kudarcomon, még vigasztalni igyekszik.

— De mikor nem is volt olyan rossz.

— Csuf volt! Ugy kell nekem, aki erővel oda akart jutni, a hol a taps terem; ugy kell!

— De, hogy beszélhet így?

— Ugy kell nekem!

— Nem is volt oly rossz!

— De nagyon.

— Nem.

— De igen.

— Háromszor: nem.

— En jobban tudom!

Valósággal kötekedtek; csak, míg Tekla őszinte volt, addig Őry bizelgésből, kszakarva állított valótlanul — bizelgett, mint afféle szerelmes gavallér.

— Csak arra kérem, ne dorongolja le lapjában.

— De azt nem veszi rossz néven, ha holnap elküldöm nagyságos asszonyomhoz, őszinte kritikám?

— Kérem és előre is köszönöm.

Hogy kritizálta meg Őry a darabot, az nem tudódott ki, de még másnap mint menyasszony és völégény látogattak meg Kámszayekat. Persze örültek a tanácsosok, különösen az öreg, hogy terve sikerült. A maskor szigoru kritika nem hagyta cserben a szerzőt és lapjában kritika helyett eljegyzéseket közölte.

Kevés rossz darabot kritizálnak meg így!

Mályva.

Műkedvelői előadás. A zombori iparos ifjak önképző-egyesülete folyó évi augusztus hó 4 én, vasárnap, a városi színházban részben könyvtár alapja javára, részben pedig munkanélküli tagjai segélyezésére műkedvelői előadást rendeznek. Színre kerül „A cigány” Szigligeti Ede eredeti három felvonásos szönműve, a következő szereposztással: Várszegi, gazdag földes urfi Klement Ignác. — Kurta, nagy gazda, aglegény Lett István. — Gyuri, unokaöccse Ujkery Antal. — Márton, parasztagza Róth Ferenc. — Rebeka, felesége Kovalovszky Berta k. a. — Évi, ennek leánya első férjétől Mátyus Aranka k. a. — Zsiga, cigány Kovalovszky István. — Peti, Rózi, gyermekei Czeti Vilmos, Vidákovits Mariska k. a. — Ferke, urasági gazdabajdu Ránay Rezső. — Kisbíró Bruder János. — Kondorné Valkó Mariska k. a. — Sári, Panni, Erzsi, parasztleányok Purda Etelka k. a., Angyal Rózi k. a., Ujkery Erzsike k. a. — Egy öreg Bischoff József. — Násznagy Király Sandor. — 1-ső vőfély Volveter Károly. — II-ik vőfély Kovács Gyula. — Parasztnők és leányok, lakodalmas nép. Történi 1840 ben, a két utolsó felvonás néhány hónappal később Várszegi jószágán. Helyárak: Prosc. páholy 7 korona. Páholy 6 kor. Földszinti ülőhely I. és II. sor 1 kor. 60 fill., III. és IV. sorban 1 kor. 20 fill., a többi sorok 1 korona. Karzati ülőhely 60 fillér. Karzati állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók előadás napján egész nap a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órákor. Előadás után táncvigalom lesz a Vadászútr szálloda kerthelyiségében, Herczenberger Sándor zenekara közreműködése mellett. A páholy és földszinti színházi jegyek a táncvigalomra is belépti jegyül szölgálnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncvigalom az egyesület helyiségében tartatik meg. — Derék iparos ifjúságunk ezen szép vállalkozását, melyet a jótékonyág szellemében rendeznek, melegen ajánljuk közönségünk becses figyelmébe és pártfogásába. A munka emberei pihenésük örát önképzőszöniknek szentelik és ezzel a műkedvelői előadással is azt akarják tanusítani, hogy nem céltalanul művelik magukat és önképző egyesülettik hivatása magaslatán áll.

A nagy királyhadgyakorlatok. A Péce vidékén augusztus hó végével és szeptember hó elején megtartandó nagy hadgyakorlatokon, melyeken a király öfelsége is meg fog jelenni, a cs. és kir. 23. gyalogezred és ennek zombori zászlóalja is részt vesz.

Egy tudós rabbi halála. Baján folyó hó 24-én hunyt el dr. Nascher Simon nyug. berlini főrabbi, a néhai bajai főrabbi fia. Hazájához külföldön is bű, ekesen szölo és nagytudományu férfi szállt vele a sirba. Az impozáns gyászmenet, mely a templom oszloposarokából indult, fényes tanúsága volt a megbödogult népszereiségének. Két testvere Nascher Ede tanár és Nascher Mor udvari szállító Beceből jött le a temetésre.

Mezőgazdasági munkás- és betegsegélyző pénztár. Városunk tanácsa közhírré teszi, hogy a gazdasági munkás- és segélypénztárba belépti szándékozó gazdak és gazdasági munkások a felvételt végett minden ünnepe- és vasárnapon Latinovits Szaniszló városi szenatornál jelentkezhetnek. Ezen kívül Dekker Pál helyettes polgármester városi szenator a városunk batárbáa lévő szállasoportokon a gazdasági munkás- és eselőségélyző pénztár érdekében magyarázó előadásokat és fölvilágosító értekezleteket tart, hogy az érdekeltek gazdak és munkások ezen pénztár üdvös előnyeivel megismertessenek és ebből kifolyólag abba beléphessenek. Dekker Pál az első előadást vasárnap tartotta meg a zsarkováci és Mattarics-fele szállásokon. Előadásainak további sorrendje a következő: augusztus hó 4-én a bukaváci, augusztus hó 11-én a bility-obziri és felső, augusztus hó 18-án a militics sáponyai és augusztus hó 20-án a nenadicsi szállásokon.

Esküvő. Gurka Márton apatini elemi iskolai tanító f. hó 22-én délután 5 órákor vezette oltáröz Fleischmann Mariska kisasszonyt, Fleischmann Pál apatini hajótulajdonos leányát.

Táncestély. A hódsgábi ifjúság a Huk-szálló összes termeiben a Budapestben létező „Bácskai kör” javára folyó évi augusztus hó 3-án zárkörű táncestélyt rendez. Belépődíj személynként 1 korona 20 fillér. Kezdeté pontban fél 9 órákor. A talp alá való kintünő cigányzene fogja szölgáltatni. — A rendező bizottság nevsora: Dr. Szabó József, védnök; Szentő Károly, Szabó Imre, elnökök; ifj. Hrubány Illés, jegyző; ifj. Lang Márton, pénztáros; Dickmann Ferenc, Köhler Adam, ellenörök; Haag Endre, vigalmi bizottsági elnök; Dickmann Jakob, Dickmann Antal, Emanuel Hugó, Hrubány Ferenc, Hottinger Pál, Hausz Ede, dr. Jusits Elemér, Lang Oszkár, Lang Antal, Lescheditzky Ferenc, Lieli István, Menrath Jakob, Rumbach Lajos, Rausch Alfred, ifj. Rausch Ede, dr. Scultéty Jenő, Schwerer Janos, Schwerer Károly, ifj. Willmann Mátyás, Zsbory István, rendezök.

Cipészek kongresszusa. A Szegeden augusztus hó 19. és 20-án tartandó országos cipész kongresszus irant vármegyénk cipészmeistereik között nagy az érdeklődés. Vármegyénkbeli eddig a következő testületek és cipészársulatok jelentették be részvételüket: Apatinról 2, Bács-Kuláról 1, Bács-Topoljáról 1, Bajáról 1, Futakról 1, Nemet-Palankáról 7, O Beceáról 8, O-Kanizsáról 2, Szabadkáról 8, Zentáról 2 és Zomborból 1 kiküldöttel.

Nevelővizhalála. Zentáról írják: Fischer Hona 17 éves nevelőnő folyó hó 27-én elült a városból. Hólttestét tegnapelőtt a Tiszából fogták ki.

Árlejtés. Városunk tanácsa a következő árlejtési hirdetményt adta ki: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tetetik, hogy a város tulajdonát képező színházszálloda épületben lévő nagy és kis étterem, kávéházi helyiség és sötéts oldalfalainak és menyezetének kifestése, továbbá a nagyteremben a falra deszka falvert (lamberia) készítésének biztosítása tárgyában a városbaza tanácstermében folyó évi július hó 31-én délelött 9 órákor zárt írásbeli és nyilvános szöbéli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók meghivatnak azzal, hogy tartoznak az árlejtés megkezdése előtt az általuk igényelt összeg 10% át banatpénzül a bizottság kezébebe letenni és hogy az árlejtési feltételek Latinovits Szaniszló tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Állatforgalmi korlátozás. Az osztrák belügyminiszter újabb intézkedéseivel a sertésveszének Ausztriába történt behurcolása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a zombori járás és Zombor városból a sertéseknek Ausztriába való bevitelét megiltotta.

Halálozás. Fernbach Péter zombori pénzügyigazgatósági tisztviselő felesége, egy fiatal alig fel éves asszony Fernbach Péterné szölt. Turfitt Eszti, Turfitt Ferenc ó-becei esküdt leánya hosszas szenvedés után hétfőn O-Becsen meghalt. Temetése nagy részvét mellett kedden délután volt.

Népmulatság. Minden tekintetben sikerült népmulatság volt f. hó 21-én O-Kanizsán a népkertben az Erzsébet-liget tovább fejlesztésére. A mulatság népességét eléggé mutatja azon körülmény, hogy 60 filleres belépti díjakból 540 korona körül vettek be és 300 koronát kitesz a tiszta haszon. A mulatság vezetésesebb pontjai voltak: 1. A biciklisek felvonása. 2. A nagy sétahangverseny, melyet a helybeli tözölöz-zenekar, a cigányzenekar és a tanuló ifjúság zenelő tagjaiból összeállított zenekar adott. 3. A velencei éj és 4. A repülő csolnak.

A kis Margó. „A kis Margó és egyéb elbeszélések” címen jelent most meg a betűpicacon Szilágyi Lajos íróársunk novella köteté. A fiatal író köztetnek minden egyes darabja filigrán és kedves, tele subtilis érzésekkel és finom gondolatokkal. Az érdekes kötetre lapunk egyik legközelebbi számában visszatérünk és most még csak azt jegyezzük meg, hogy a csinos kötetet az országos könyvkiadó vállalat adta ki és csak 2 koronába kerül és a külseje is magán viseli szerzője finom ízlésének a nyomát.

Hadgyakorlaton megölt százados. Karlóca közeleiben lévő gyakorlotéren ez idő szerint a 70. gyalogezred tartja harcászati gyakorlatait. Péntek reggel, mint levelezőnk táviratozza, az ezred már korán reggel kivonult gyakorlatra. Két-két zászlóalj állott egymással szemben a harcászati földadat megoldása végett. Az egyik részről a negyedik zászlóalj egyik százada Mazerics százados vezetése alatt volt kiküldve elő-járőrnök, hogy az ellenség állását kikémlelje. A század legénysége a kapitánnyal együtt nyugodtan baladt előre, a mikor az egyik hegycsúcsból az ellenség puszkattalzó fogadta. A század ekkor rögtön rajonalba fejlődött és fölvette a harcot. Így folytak a lövöldözések, miközben észrevették, hogy az ellenség felől éles töltények is sivitának feléjük. A százados, a ki szintén észrevette ezt, kiadta a parancsot a kürtösnek a tüzelés besztintetésére, de alig hogy ezt a parancsot kiadta, egy gölyó mellén talalta a kapitányt, a ki rögtön lefordult a lováról. A kürtszóra besztintették a tüzelést s a legénység odafutott a kapitányhoz, de már későn, mert a szerencsétlen tiszt már akkor meghalt. Az ezredparancsnok rögtön besztintette a gyakorlatot és elrendelte a vizsgálatot. Az összes fegyvereket megvizsgáltatta, mely alkalommal két közlegényről Crvenko Ilija és Nyacsics Dumannál néhány éles töltényt találtak és a fegyverek csövén is meglátszott, hogy ök löttek éles tölténnyel. A két katonát szuronnyfedezet alatt bekísérték Péterváradra. A szerencsétlen kapitány irant általános a részvét.

Megszökött pénztáros. Horti János, a zentai általános takarékpénztár pénztárnoka, megszökött. A vizsgálat 3600 forint hiányt konstaltal az általa kezelt pénztárban. Horti ezt az összeget lassanként kisebb összegekben sikkasztotta. A szabadkai ügyészségnél megtették ellene a följelentést.

Ebzárlat föloldása. A rendőrfőkapitány által április hóban a veszettség miatt elrendelt ebzárlatot föloldották.

Megfulladt család. Egy szerencsétlen munkás család pusztulásáról értesít titeli levelezőnk. Titel közeleiben egy nagy kiterjedésű téglá- és cserépegető-gyár van, melynek vályogmunkásai kora tavasztól késő őszi csaladjukkal együtt földbe vajt putrikban laknak. Csapi Mihály dorozsmai illetőségű vályogvető ember feleségével és négy gyermekével egy ilyen putrikban lakott, mely a partba volt bevájva. Hétfőn éjjel iszonyu felhőszakadás volt a környéken. A vályogvető gödör, hol Csapi putrija is volt, csakhamar megtelt vízzel, mely nagy tömegekben nyomult Csapi putrija is, hol a család aludt. Ugy látszik, hogy a szerencsétlen családot almában lepte meg a vízár s a bennlevők csak akkor ebredtek föl, mikor a víz már elérte az ágy magasságát, de az ajtót a kívülről jövő víz nyomása miatt nem voltak képesek fölnyitni s valameennyien bennfulladtak. Csak másnap reggel vettek észre a szerencsétlenséget, amikor a putrit előtve találtak. A hullákat a nagy víz miatt csak ugy hozhatták ki, hogy a partot, melybe a putri be volt asva, felülről kibontották. A szerencsétlenséget senki sem vonható felelősségre, a hatóság azonban a többi putrikokat kiköltöztette a barakkokba.

Műkedvelői színelőadás. Az újverbázi műkedvelő társulat folyó évi augusztus hó 3-án az újverbázi kaszinó összes helyiségeiben jótékonycélu színelőadást rendez. Színre kerül Nagy Ignác „Tisztújítás” c. 4 felvonásos vígjátéka az összes benne foglalt dalokkal. Kezdeté pontban 8 órákor.

Halált okozó tréfa. Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap éjjel Petrovoszellő községben, hol Weinber József odaváló lakos agyonlötte Willing Antalt. Weinber Józsefnek van egy szép fiatal esikója, amelylyel Weinber mindenfelé szokott dícselkedni, ahol csak megfordult. Egy idő óta a községben igen gyakoriak a lölopások s Weinbert figyelmzettettek is a jó barátjai, hogy vigyazzon a csikora, mert még majd el fogják lopni. Weinber megfogadta a tanácsot és ejjelenként töltött fegyverrel az udvaron aludt. Vasárnap este Weinber a koresmában beszélgetett néhány ismerőseivel, akik tréfálkoztak vele, kérdezték, hogy megvan-e a csikó és hogy vigyazzon rá, mert az éjszaka ismét készülődnék a lötolvajok s lehet, hogy az ő esikájára is rakerül a sor. Weinber ugy tett, mintha ő is tréfára venné az egész dolgot, mikor azonban haza ment, előkészítette a töltött fegyvert s azt az ágya mellé támasztva, fektűdt le az udvaron. Társai, köztük Willing Antal is, kik a koresmában maradtak, Weinber távozása után elhatározták, hogy megtréfálják Weinbert és elvezetik a csikót. Harman vállalkoztak erre a szerepre. Weber Miklós, Willing Antal és Wabring József. Ezek éjnek idején bemásztak Weinber udvarába és a csikót az istállóból ki is vezették. Amint azonban az udvaron kerestűttl vezették, Weinber a lödobogásra fölébredt s amint az embereket meglátta, fegyvert ragadott s rálöt az előtte elfutó alakokra. A lövés Willing Antalt halálosan talalta. A lövés után a többiek rákáltottak Weinberre, hogy ne löjjön, mert barátai vannak itt. Weinbert a vizsgálobíró megérkezéteig a csendőrség vette őrizet alá.

Egy szélhámos üzelmei. Priglevica Szent-Ivánról írják lapunknak: Egy szélhámos, ki magát Kern Miklósnak vallja, — illetőleg ezen névkezdő betűi piros pamutlall vannak inge elejében kivarva, — Bácskában Szlavoniába hurokolódott és közsegeket jár be s onnan szemel ki magának áldozatokat. Ily eset történt folyó hó 20-án Prigl. Szt. Ivánon; előbb említett szélhámos beállított Schródi Ferenchez azon ürügy alatt, hogy ő gorianci lakos és tiszteletet hoz Kasincseről Schródi rokonától, — de különben ő 80 lajca földet is akar bérbe adni, mert neki októberben be kell rukkólnia a katonáékhoz. Schródi elhitta a mondottakat és a szélhámost másnap egyedül hagyta a gyermekkel azzal, hogy az estéli vonattal elutazna a 80 lajca föld megtekintésére; igen ám, de mire Schródi hazajött, a szélhámos megugrott és magával vitte Schródi 2 drb ezüst zseboráját és a hazat össe-vissza dulta; hasonló módon cselekedett f. hó 26-án Parabuty közegében is. A szélhámos közepnagyságu, barna arcú és hajú, 19—20 éves, barna kabátot és fekete nadrágot visel, a kalapja mellett egy bolti virágot visel, mint a minót az újoncok szoktak viselni. A rendőrség figyelmébe ajánljuk; igen gyakran megfordul a zombori vasúti állomáson is.

Kinek van eladó ménlova? A földművelésügyi miniszter felhívja mindazokat a tenyésztőket, kiknek három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlovak van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztában áll, továbbá az eladási ár is (egykoronás helyeggel ellátott beadványban) legkésőbb az évi augusztus hó 10-ig a m. kir. földművelésügyi miniszternek jelentsek be. Az eladandó ménék a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest, úgy mint a múlt évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megsejmelletni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltani és átvetetni; 165 centiméternél alacsonyabb ménék, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem vásároltának, kivéve, ha az egyed kitűnő, minősége a megvevést kívánatossá teszi. A megvásárolt ménék vételárát annál az adóhivatalnál fogják kifizetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelöl.

Felelős szerkesztő: Dr. BALOGHY ERNŐ, köz- és váltó-ügyvéd. Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Zombor szab. kir. város rendőrkapitányság. 4000. sz. kap. 1901.

Arverési hirdetés.

Ezennel közhírré teszem, hogy egy gazdtalan tulajdejlést dohányszelence f. é. augusztus hó 9-én délelőtt 9 óraker hivatalos helyiségben nyilvános árverésen el fog adatni. Zombor, 1901. évi július hó 28-án.

Rendőrfőkapitány szabadságon: VESZELINOVITS, I. r. alkapitány.

Hirdetés.

Tulajdonunkat képező 98 hold és 57 hold I-ső rendű, legkitűnőbb minőségű szántóföld, mindkettő tagos birtok, továbbá téglagyár, ugyancsak I-ső minőségű 10 hold földdel, azonnal eladó.

Érdeklődőknek készséggel nyújtunk felvilágosítást.

„Beremendi kölcsönös segélyző-egylet mint szövetkezet“ igazgatósága

15—2 Beremend (Baranya megye). 1344. sz. kig. 1901.

Árlejtési hirdetés.

Pivnica község, a képviselőtestület egyhangu, s immár törvényhatóságilag jóváhagyott határozatából eredőleg teljesen új jegyző lakó épített és az építési munkálatok biztosítására Pivnica községéhez 1901. évi augusztus hó 7-ik napjának délelőtti 9 órajára nyilvános szóbeli árlejtési tárgyalást hirdet.

Kikialtási ár 11735 kor. 69 fillér, melynek 10% a az árlejtés előtt bánatpenzlet leteendő.

Az épület 1901. évi november hó 1-ig tető alá hozandó, s 1902. évi július hó 1-ig teljesen elkészítve átadandó.

A vállalati összeg 1/4 része mikor az új épület falai ablakmagasságban allanak, 1/4 része mikor az épület tető alatt áll, 1/4 része mikor az épület egészen kész és 1/4 rész a hatosági felülvizsgálat után fizetendő.

Költségek vállalkozót terhelik. A műszaki munkálatok és építési feltételek alulírott jegyzőnél a hivatalos órak alatt tekinthetők meg. Pivnica, 1901. évi július hó 26-án.

Lovassy Ödön, jegyző. Kovacevits Márko, bíró.

Gazdasszony kerestetik

egy intelligens zeneértő magános uriember szerény kis háztartásához. Az illető nőnek igen esinös alaku és testalkatunak, továbbá házias, szerény, rend- és tisztaságszerető középkorú polgári nőnek kell lennie, a ki nem nagy fizetésre, hanem inkább nyugodalmas otthonra és jó bánásmódra reflektál. Ajánlathoz újabb életű arckép csatolandó. Cim a kiadóba megtudható. 2—1

Vendéglő bérbeadás.

Folyó évi november hó 1-től a Zsubory Antal-féle jóhírnévnek örvendő vendéglő kiadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. A ház magánlakásnak is átvehető. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Zsubory Antal, Zombor, megyeház-tér.

11253. sz. P. 1901.

Hirdetés.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Baracska községéhez 1901. évi szeptember hó 2-ik napjának délelőtti 10 óraja kitűzetett a határnap a baracska határban Gyurty határrendben lévő urbéri birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és 1871. évi LIII. t. c. értelmében leendő megszavazhatása céljából arra nézve, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást. A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számítatnak. Szabadkán, 1901. évi július hó 17-én.

Oláh h. Dr. Fábrián, kir. tszéki albiró.

3—3 13723. sz. P. 1901.

Hirdetés.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a Beregh község határában lévő urbéri birtokok tagosítása céljából annak megállapítása végett, hogy az urbéri birtokosoknak a tagosítás elrendeléséhez törvényesint megkívánt többsége akarja-e a tagosítást, szavazásra határnapul 1901. évi augusztus hó 16-ik napjának d. e. 10 óraja Beregh községéhez kitűzetett.

A mikorra az érdekeltek birtokosok azzal idézettek meg, hogy a nem szavazók a tagosítást kívánókhöz fognak számítatni. Szabadkán, 1901. évi július hó 17-én.

Pápay, jegyző. Marián, elnök.

Pályázati hirdetés.

Csonoplán (Bács-Bodrogh vármegye) egy német-magyar tannyelvű rom. kath. népiskolai ferfitanói alásra folyó évi augusztus hó 26-ig pályázat hirdettek. Javadalmazása: 800 korona, 100 korona lakbér fejében és 24 korona az ismétlő iskoláért a községi pénztárból. Folyamodványok a csonoplai rom. kath. iskolaszékre címezve, ft. Meszner István apát, esperes-plebános urhoz Bezdánba (Bács-Bodrogh vármegye) küldendők.

Csonopla, 1901. évi július hó 24-én. Deák Andor, Kuts Endre, iskolaszéki elnök. 2—2 iskolaszéki egyházi elnök.

6747. sz. tkvi 1901.

Arverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szmolka Miksa végrehajtónak Bruck Károly végrehajtást szenvedő elleni 3029 kor. 50 fill. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, "O Szivac községében fekvő, az ó-szivaci 1902. sz. tjkvben foglalt Bruck Károly nevű álló A I 455. hr. 386. ó. i számú ház és 400 fill. beltelekre 896 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901-ik évi szeptember hó 9-ik napján délelőtti 10 óraker O Szivacra a községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok beszárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1901. évi június hó 21-én. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Radány Péter, kir. törvénzéki bíró.

Meghívó.

A „Temerini Első-Elölégzővetkezet“ folyó évi augusztus hó 4-én a fiúiskola helyiségében d. u. 2 óraker rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai: 1. Vermes Vince igazgató leköszönése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése s a felmentvény megadása. 3. Igazgató és felügyelő-bizottsági tagok választása. 4. Indítványok. Temerin, 1901. évi július hó 21-én.

Léh Fülöp s. k., könyvelő. Mihálovits Endre s. k., elnök.

3854. szám. kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Gakova, Krusevlya és Sztanisics községekből álló állatorvosi kör részére Sztanisics község székhelyvel rendelésesített körállatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzam folyó évi augusztus hó 20-ig annál is inkább nyújtsak be, mintan a később érkezők ügyeembe nem vétetnek. A körállatorvos javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és kölcsönösen megállapítandó látogatási és husszemle díjak. Zombor, 1901. évi július hó 22-én.

Tárczay Dezső, főszolgabíró.

Pályázat.

Az „ó-becei önkéntes polgári tűzoltó egylet“ parancsnoksága az eltavozás folytán megüritlt karmesteri állásra pályázatot hirdet. A karnagy köteles egy 14 tagból álló kifogástalan fűvözenekart szervezni. A pályázat egyéb feltételei a parancsnokságnál bármikor megtekinthetők. Pályázati határidő augusztus hó 15. napja. O-Becse, 1901. évi július hó 23-án.

Göndör Ferenc, titkar. Osztrigonác Ferenc, parancsnok.

1210. szám. kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Pacsér községben lemondás folytán fűresedésbe jött gyalog rendőrvetetői állásra pályázat nyitattik. Folyamodó köteles kimutatni: 1. hogy magyar honpolgár, 2. vedkötelezettségének megfelelt, 60. évét be nem töltötte, 3. írni olvasni tud, 4. kifogástalan előéletű. Előnyben részesülnek kiszolgált csendőrök és altisztek. Évi fizetés 800 korona hávi utólagos részletekben, felszerelést az elüljáróság, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

Felszerelt kérvények folyó évi augusztus hó 1-éig alulírott elüljárósághoz nyújtandók be. Kelt Pacséron, 1901. évi július hó 14-én.

Bogyó Ödön, jegyző. Gönczi Ferenc, bíró.

Arverési hirdetés.

Mely szerint Kolluth község elüljárósága részéről közhírré tétetik, mikent Kolluth községében gyakorolt vadászati jog folyó évi augusztus hó 15-én délután 3 óraker a községhezánál 6 évre a leg-többet igerőnek haszonberbe fog adatni. Az alsó vadászati 2400 k. hold területen 40 korona s a felső 4400 k. hold területen 60 korona kikialtási ár mellett. Ha mindkettő külön-külön nem volna értékesíthető, úgy az egész terület 100 korona kikialtási árban fog kiadatni. Kolluthon, 1901. évi július hó 21-én.

Gáspár Vendel, jegyző. Urbán Lőrinc, bíró.

Pályázat.

Kernyaja községben leköszönés folytán megüritlt római katolikus tanítói állásra pályázat hirdettek. Pályazhatnak férfiak és nők. Javadalmazása: 1. készpénzben 928 korona a község penztárból havi előleges részletekben; 2. törvényes ötdöves korpóteák; 3. ket szobából, ket konyhaból, eles kamrából, pinceből álló tisztesseges lakás, melynek jókarban tartása a községet illeti, ehez járul még egy istálló és felszer; 4. 2-öl keményfa helyett 60 korona; 5. 60 korona kertilletmény, melyért, ha férfi választatik meg, tartozik az ismétlő iskolát is tanítani, ha nő választatik, tartozik ezért a kezimunkát is heti 3 órában tanítani; 6. téli fűtőszalma.

Feltételek: a magyar és német nyelvben teljes jártasság, továbbá tartozik az iskolaszék által meghatározandó osztályban tanítani. Ezen állás ideiglenes t. i. mig az apacák elfoglalják az oktatást. Megjegyzendő, ha a helybeli tanítói kar egyike ezen állásra előléptetve lesz, úgy annak állása lesz betöltve. A kellőleg felszerelt folyamodványok a kernyajai rom. kath. iskolaszékre címezve nagyságuos Meszner István apát-esperes urhoz Bezdánba augusztus hó 10-ig küldendők. Kernyaja, 1901. évi július hó 26-án.

Pevny Domonkos, iskolaszéki jegyző. Schauer Ferenc, iskolaszéki elnök.

ELŐFIZETÉS: Egész évre... Fél évre... Negyed évre... * A lap szellemi rész küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a kiadósnak küldendők.

Egyes szám ára

Kidőlt a határ teljes diszében és hatalmas vihar reáes milyen hatalmas erejű meg! Csodálkozva történt! oly hatalmas meg nem semmisülte szilárdan pompázik De a mily nagy és hatalmas az enyészett egy pillanat alatt ne azt a tölgnyt, a mely növesztett, egy pillan ember? Siránkozva zása előtt...

Szilágyi Dezső Hiszen testben és elpusztíthatlanak lát mérszet az ellenkező hatalmas alakja ott alatt megsemmisült. még duzzadó erőben

Igen, úgy halt a természet! Megáldo A kis ember bámulva erejében, hatalmas e kinek öröme telett be Mintha csak a természet nagy az ő hatalma. megsemmisítő képesség

Rettenetes a péld épen olyan leverő, sz

Szilágyi Dezső a teség, — ezért olyan

Kell-e fejtegetni, kell, hiszen az az őri a személye iránt visel körülvették, igazolja, és nagy érdemeit. De a mely a mély fájdalom tatottan szántja végig halhatatlan nagy szelle talán majd az a pihen kritikus keze kormán irjon róla.